

ПАД КРЫЛОМ «БЕРАГІНІ»

**(Заканчэнне.
Пачатак
на 1-й стар.)**

Прывітанне ўдзельнікам і гасцям «Берагіні» даслаў пасол Беларусі ў Францыі, пастаянны прадстаўнік нашай краіны пры ЮНЕСКА Павел ЛАТУШКА. Ён значыць:

— Фестываль «Берагіня» ўжо стаў значнай падзеяй у культурным жыцці не толькі Гомельшчыны, але і ўсёй Беларусі. Адметная рыса фестывалю — яго арыентаванасць на захаванне самабытнай народнай творчасці.

І сапраўды, «Берагіня» — гэта не толькі чатыры дні заключных святочных мерапрыемстваў. Гэта вялікі і грунтоўны праект па вывучэнні спадчыны сваёй мясцовасці, які рэалізоўваецца ўдзельнікамі цягам двух гадоў. Гэта карпатлівая навуковая і даследчая праца па аналізе крыніц розных відаў, экспедыцыйныя пошукі, бясконцыя гутаркі з прадстаўнікамі старэйшага пакалення.

«Ацэньвалася не толькі дакладнасць рухаў, зладжанасць пар, але і ўменне грывацца на сцэне, артыстычнасць, адпаведнасць рухаў таму варыянт танца, што распаўсюджаны ў пэўнай мясцовасці».

— Фестываль традыцыйны ў самым добрым сэнсе гэтага слова. Адночы выбраўшы шлях на захаванне народнай традыцыйнай культуры, ён і сёння прытрымліваецца гэтай канцэпцыі, — кажа **начальнік упраўлення ўстаноў культуры і народнай творчасці Міністэрства культуры Наталля ЗАДЗЯРКОўСКАЯ.**

«Берагіня» — гэта яшчэ і выдатная магчымасць паназіраць, як ажыццяўляецца пераёмнасць пакаленняў, як перадаюцца вопыт і веды. Гэта выдатная лабараторыя для даследчыкаў, а для саміх носьбітаў трады-

Узорны фальклорны ансамбль «Рудабельскія зорачкі» з г.п. Акцябрскі прэзентаваў на свяце не толькі спеўную і танцавальную спадчыну, але і мясцовыя стравы.

У купальскім карагодзе.

цыі — гарантыя захавання іх спадчыны.

— У наш час, у хуткаплым XXI стагоддзі людзі звярнулі ўвагу на тое, што іх робіць людзьмі менавіта разнастайнасць, якая захоўваецца пры асабістым кантакце паміж пакаленнямі. Калі песня перадаецца з вуснаў на вусны, танец — з нагі на нагу, найгрыш — з інструментаў на інструмент, — падкрэсліў **загадчык кафедры этналогіі і фальклору БДУКМ, кандыдат культуралогіі Вячаслаў КАЛАЦЭЙ.** — Заслуга нашых навукоўцаў у тым, што яны змаглі сінтэзаваць канцэпцыю фестывалю, які амаль дваццацігоддзе паспяхова існуе ў беларускай культурнай прасторы. Зерне, што мы пасяялі, ужо дае добрыя ўсходы. Людзі, якія некалі ўпершыню выйшлі на сцэну «Берагіні» як носьбіты мастацтва сваёй малой радзімы, вёскі, выраслі, многія сталі ўжо прызнанымі спецыялістамі ў Беларусі і за мяжой.

Як любы фестываль, «Берагіня» мае свае традыцыі, свае адметныя «фішкі». Гэта вялікае «Рудабельскае Купалле», што ладзіцца ў апошнюю ноч фестывалу; кірмаш вырабаў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, а таксама яркавы конкурс пар-выканаўцаў беларускіх бытавых танцаў. Сёлета яго ўдзельнікамі былі пары пяці ўзроставых катэгорый. Самым малодшым танцорам — 9 гадоў, а старэйшым — за 80! І калі ў танцах маладых бачыцца перадусім старанне, жаданне выконваць пароды кіраўнікоў, то ў танцах старэйшых — вопыт і характар, адметны індывідуальны стыль, што выпрацоўваўся гадамі і нават дзесяцігоддзямі.

— Выдатна, што ў танцавальным конкурсе шмат маладых. Яны прымаюць эстафету ў старэйшага пакалення, — сцвярджае сябра журы танцавальнага конкурсу, вядомы балетмайстар-пастаноўшчык, стваральнік сусветна-вядомых «Харошак» **Мікалай ДУДЧАНКА.**

Былі ў сёлетняй «Берагіні» і новыя рысы. У межах фестывалю працавала выстаўка фотакарэспандэнта газеты «Звяз-

да» Яўгена Пясецкага, якая пазнаёміла з адметнымі старонкамі гісторыі фестывалу; прайшоў I рэспубліканскі конкурс музычных капэл традыцыйнага складу, таксама ўпершыню адбыўся конкурс салістаў — выканаўцаў беларускіх народных традыцыйных танцаў. Перад танцорамі-салістамі (а іх было больш як шэсць дзясяткаў!) стаяла няпростая задача — выканаць танцы «Жабка», «Чобаты», «Мікіта».

Аўтар і кіраўнік фестывалю «Берагіня», этнахарэолаг Мікола КОЗЕНКА расказаў:

Падчас урачыстага закрыцця Рэспубліканскага фестывалю «Берагіня» пісьменнік **Анатоль Бутэвіч** уручыў спецыяльныя прызы ад пасла Беларусі ў Францыі, пастаяннага прадстаўніка нашай краіны пры ЮНЕСКА **Паўла Латушкі.** На фота ўзнагароду атрымлівае **Багдан Захарэвіч** з фальклорнага калектыву «Мілавіца» Цэнтра дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі «Ветразь» (г. Мінск).

— За гады існавання фестывалю з'явіліся новыя асобы, калектывы, новыя танцавальныя пары, распачаліся праекты, якія грунтоўна па вывучэнні традыцыйнай культуры. На жаль, носьбіты традыцый вельмі хутка сыходзяць, а разам з імі адыходзіць частка нашай спадчыны. Фестываль «Берагіня» скіраваны на падтрымку, пераёмнасць у культуры. Хочацца, каб быў працяг.

«Мэты фестывалю — выяўленне, аднаўленне, трансляцыя, папулярызацыя традыцыйнай культуры сваёй мясцовасці ў розных яе мастацкіх праявах».

Не выпадае сумнявацца, што ён, такі працяг, абавязкова будзе. Бо разам з фестывалам, які праз два гады пройдзе ў Акцябрскім ужо дзясяты раз і

адзначыць дваццацігоддзе, вырасла цэлае пакаленне аматараў фальклору, традыцый беларускага народа, склалася цэлае кола адданых сяброў фестывалю, тых, хто некалі амаль выпадкова трапіў на «Берагіню», але так і застаўся на ўсё жыццё яе адданым прыхільнікам.

— Гэтыя дні застаюцца ў памяці на доўга, бо свята, што праходзіць у невялікім раённым цэнтры, ужо стала брэндам цэлай краіны, а шырокі ўдзел тут замежных калектываў сведчыць

і пра яго міжнародны аўтарытэт, — кажа **пісьменнік, намеснік старшыні Беларускага фонду культуры Анатоль БУТЭВІЧ.** — Ёсць надзея, што гэты фестываль увойдзе ў спіс нематэрыяльнай культурнай спадчыны ЮНЕСКА.

У гады Вялікай Айчыннай вайны Акцябрскі, які гады называўся Рудабелькай, быў сталіцай Рудабельскай рэспублікі — зямлі, якая заставалася свабоднай ад фашысцкіх акупантаў. Тая сімвалічная рэспубліка была сведчаннем адданасці яе жыхароў ідэалам, за якія змагалі-

ся нашы продкі. Таму Анатоль Бутэвіч прапанаваў у дні правядзення «Берагіні» засведчыць існаванне Рудабельскай Фальклорнай Рэспублікі, якая можа стаць сімвалам еднасці ў любові да фальклору і пераёмнасці паміж рознымі пакаленнямі беларусаў, абмену вопытам і ведамі ў галіне вывучэння каранёвых традыцый нашага народа.

І сапраўды, фальклорныя фестывалі ў нас нямала, але «Берагіня» — адзіны, дзе да фальклору так шчыра і непасрэдна далучаюцца дзеці. Гэты фестываль — прыклад таго, як трэба шанаваць сваё, роднае, што вырасла з маці і ўваходзіць у свядомасць дзіцяці разам з любоўю да роднай зямлі, якое зараджаецца як любоў да роднага куточка і з цягам часу ператвараецца ў вялікую любоў да радзімы. «Берагіня» вучыць: варты любіць і берачы сваё, роднае і спрадвечнае. Толькі так можна адчуць сябе беларусам.

Марына ВЕСЯЛУХА.
vesialuha@zviazda.by
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.